

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К. Д. УШИНСЬКОГО»**

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ

**Матеріали
міжнародної науково-практичної
конференції**

**«СВІТОГЛЯДНІ ГОРИЗОНТИ
МІСІЇ ВЧИТЕЛЯ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»**

**Одеса
2019**

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
STATE INSTITUTION «SOUTH-UKRAINIAN NATIONAL
PEDAGOGICAL UNIVERSITY
named after K. D. USHYNSKY»**

DEPARTMENT OF PEDAGOGY

**Abstracts of International
Scientific and Practical Conference**

**«THE OUTLOOK
OF NEW UKRAINIAN SCHOOL
TEACHER'S MISSION»**

Odesa

2019

УДК 373+378

С24

*Друкуються за рішенням Вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»
Протокол №2 від 26 вересня 2019 року*

Упорядник – кандидат педагогічних наук, доцент Галіцян Ольга Анатоліївна.

За редакцією доктора педагогічних наук, професора Княжевої Ірини Анатоліївни.

Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Світоглядні горизонти місії вчителя Нової української школи»: збірник наукових праць // О. А. Галіцян, І. А. Княжева // Одеса : ФОП Бондаренко М.О., 2019. – 88 с.

ISBN 978-966-

У збірці матеріалів конференції представлено наукові розробки досвідчених учених, молодих науковців з проблеми підготовки сучасних фахівців у закладах вищої освіти. Автори у різних вимірах дослідили проблематику підготовки майбутніх учителів, фахівців мистецьких спеціальностей та презентували методичні рекомендації для Нової української школи.

УДК373+378

ISBN 978-966-

© ПДПУ імені К. Д. Ушинського, 2019

на запитання: «Чи прищеплюєте Ви учням культуру навчальної праці?», 61,0% опитаних педагогів відповіли позитивно; 39,0% відповіли «Прищеплюю, але не регулярно». Отримані дані говорять про те, що значна частина педагогів таку роботу вбачає у навчанні учнів виконанню самостійної роботи, роботі в парах і виконанні певних тренувальних вправ з вирішення різного роду завдань.

Як результат епізодичності даної діяльності, дві третини опитаних учителів (63,0%) відповідаючи на запитання: «чи часто учні готують самостійні виступи, доповіді, повідомлення з Вашого предмету?» відповіли «Готують, але не часто (або рідко)».

Задля конкретизації ступеня підготовленості педагогів до організації трудового навчання молодших школярів було запропоновано відповісти на запитання. Питання передбачали розуміння таких понять, як «трудове виховання» і «працелюбність». На запитання «Розкрийте значення поняття «трудове виховання» більшість педагогів початкової школи не дали достатньо аргументованих відповідей. З опитуваних тільки 33 % змогли дати більш-менш розгорнуті й точні відповіді на поставлені питання. Більшість учителів початкової школи зазнавали труднощі при цьому і відповідали поверхнево, формально. На запитання «Що таке працелюбність?» отримали такі відповіді: 32% педагогів дали повні й розгорнуті відповіді; 24% відзначили, що працелюбність – особистісна якість, яка є результатом трудового виховання; 16% – активний інтерес до праці; 17% – постійне вдосконалення трудових умінь; 8% – прояв волі, самостійності, дисциплінованості, бажання виконати роботу краще. Проведене анкетування довело, що значна частина учителів початкової школи (72%) вважають, що школа може досягти суттєвих успіхів у трудовому вихованні молодших школярів, при цьому наголошують, що великого значення надається позаурочній педагогічній діяльності. Проводячи бесіду, ми зрозуміли, що багато педагогів не вміють об'єктивно характеризувати трудові якості своїх вихованців.

Отже, результати опитування засвідчили незадовільний стан підготовленості учителів початкової школи до організації трудового навчання молодших школярів, що не відповідає потребам сучасного суспільства й тенденціям модернізації освіти України.

Література

1. Андрущенко В. П. Роздуми про освіту: філософія та методологія / В. П. Андрущенко. – [2-е вид.]. – Київ: МП Леся, 2012. – 784 с. – (Філософія освіти: пошук пріоритетів : у 7 кн. ; кн. 1).
2. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження : Методологічні поради молодим науковцям / С. У. Гончаренко. – Київ – Вінниця : ДОВ «Вінниця», 2008. – 278 с.
3. Щоголева Л. О. Вивчення та оцінювання педагогічної діяльності вчителя / Л. О. Щоголева // Управління освітою. – 2006. – №4. – (додаток). – С.1–8.

ПОТЕНЦІАЛ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ У ФОРМУВАННІ МІЖЕТНІЧНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ У МАГІСТРАТУРІ

Атрощенко Тетяна Олександрівна – доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти, Мукачівський державний університет, Мукачеве, Україна

Ефективність формування толерантного ставлення до культури інших етносів залежить від активності майбутніх учителів початкової школи у якості

суб'єктів освітнього процесу. У свою чергу професійна підготовка майбутніх педагогів, які працюватимуть в новій українській початковій школі, перебуває у безпосередній залежності спектру методологічних підходів, які покладені в його основу освітнього процесу. У дослідженні ми виходили з тих міркувань, що методологічний підхід охоплює суть освітнього процесу в його нормативній формі і вказує, як найкращим чином діяти під час формування у майбутніх учителів початкової школи міжетнічної толерантності. Вважаємо, що у методологічній площині навчання у магістратурі має бути орієнтоване на реалізацію таких методологічних підходів, як компетентнісного, діяльнісного, культурологічного, особистісно орієнтованого, середовищного та системного.

Так, компетентнісний підхід є цінним під час професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи, адже ставить на порядок денний доцільність оптимального співвідношення теоретичної і практичної складової. У нашому баченні він володіє вагомим потенціалом для формування міжетнічної толерантності тому, що має позитивний вплив на міжкультурну компетенцію як невід'ємну частину міжкультурної комунікації. Встановлено, що компетентнісний підхід обумовлює позитивний вплив у таких двох ракурсах, як компетентність соціальної взаємодії в освітньому середовищі початкової школи та компетентність у спілкуванні.

Діяльнісний підхід вважаємо важливим для формування міжетнічної толерантності у студентів оскільки він націлений на розвиток громадянської ідентичності та спрямований на розвиток ціннісних орієнтирів в поліетнічному освітньому середовищі початкової школи. Значущими стають складові, які розвивають індивідуальність студентів, створюють всі необхідні умови для саморозвитку та самовираження. У методологічній площині діяльнісний підхід до формування міжетнічної толерантності означає, що в цьому процесі ставиться і вирішується основне завдання – діяльність, що спрямована на розвиток гармонійної, морально досконалої, соціально активної, професійно компетентної особистості через активізацію внутрішніх резервів.

Особистісно орієнтований підхід передбачає, що в центрі освітнього процесу знаходиться магістрант – його мотиви, потреби, цілі, здібності, неповторний психологічний світ. Виходячи з інтересів кожного конкретного студента, рівня його знань і умінь, викладач має змогу визначити навчальну мету заняття і спрямувати освітній процес на розвиток міжетнічної толерантності. На основі особистісно орієнтованого підходу усі методичні рішення (організація навчального процесу, використані методи, засоби, прийоми, способи) розглядаються через призму особистості майбутнього учителя початкової школи на основі врахування його індивідуально-психологічних особливостей. Потенціал цього підходу спрямований на вдосконалення педагогічної взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу на основі: діалогу культур, актуалізації особистісного розвитку, посилення проблематизації навчання, відмови від рольових очікувань, звернення до особистісно-культурного досвіду.

Під час обрання культурологічного підходу для формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи ми опиралися на потребу посилення культурологічного спрямування освітнього процесу у ЗВО, що забезпечить магістрантам розвиток здатності до самоосвіти, спрямує їх на утвердження гармонії, справедливої поведінки, толерантності в професійному середовищі. Вважаємо, що культурологічний підхід змінює саме уявлення про засадничі цінності освіти як винятково інформаційно-знаннєві й пізнавальні, нівелює вузько-наукову зорієнтованість її змісту, розширює культурні основи і

зміст освіти. У контексті цього підходу відбувається входження освіти в культуру, а також культури в освіту через її гуманізацію. Тобто культурологічний підхід передбачає таку організацію професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи, яка реально базується культурних традиціях щодо розуміння потреби толерантності у цілому та міжетнічної толерантності зокрема у поліетнічному середовищі початкової школи.

Обираючи середовищний підхід було враховано, що він допоможе в реалізації потенційних творчих можливостей студентів під час навчання у магістратурі та досягнути функціональну еквівалентність усіх складових освітнього середовища ЗВО. Тобто середовищний підхід під час формування у майбутніх учителів початкової школи міжетнічної толерантності забезпечить передачу студентам необхідних для функціонування в даній міжетнічній спільності норм життєдіяльності.

Узагальнюючим є системний підхід, який розглядається у якості профілюючого для професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи. У нашому розумінні саме цей підхід передбачає синтез усіх форм практичної діяльності з формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи в процесі навчання в магістратурі. Сутність системного підходу полягає в тому, що відносно самостійні компоненти, що використовуються під час формування міжетнічної толерантності розглядаються не ізольовано, а в їх взаємозв'язку, в системі з іншими. Системний підхід дозволяє виявити загальні системні властивості та якісні характеристики усіх складових елементів розробленої нами системи.

Таким чином, підсумовуючи наголосимо, що усі підходи відрізняються теоретичними положеннями, термінологічними установками, предметом дослідження, їх максимально повне використання дозволить вдосконалити процес формування міжетнічної толерантності майбутніх учителів початкової школи на основі методологічного наповнення різних сторін освітнього процесу та забезпечить якісний результат – високий рівень міжетнічної толерантності для ефективної діяльності в поліетнічному освітньому середовищі нової української школи.

Богданова Інна Михайлівна

САМОКОНЦЕПЦІЯ ЯК ПРОВІДНА СТРАТЕГІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ
ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ 12

Гурін Руслан Сергійович

СТАВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ
ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ В САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ24

Yablonska Tetyana Mykolaivna

THE HABIT OF WORK IN MODERN STUDENTS ACTIVITY25

Fidirko Marina, Barsukova Tetiana

THE ROLE OF PHYSICAL EDUCATION IN IMPROVING THE HEALTH OF
STUDENTS27

Яворська Галина Харлампіївна

ПРОФЕСІОГЕНЕЗ ЯК МЕХАНІЗМ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ
ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ28

Жизномірска Оксана Ярославівна

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПЕДАГОГА НОВОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ30

Лещій Наталія Петрівна

КЛАСИФІКАЦІЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ В ОСВІТНЬО-
РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРАХ ДЛЯ ДІТЕЙ ЗІ СКЛАДНИМИ
ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ32

Яновська Лариса Григорівна

АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ІСТОРІЇ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ33

Артемеєва Інна Сергіївна, Вічева Ганна Сергіївна

СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ35

Прокоф'єва Лілія Анатоліївна, Шурхал Людмила Олександрівна

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
У ПОЗААУДИТОРНИЙ ЧАС СТУДЕНТІВ36

Фідірко Марина Олександрівна, Антипова Жанна Ігорівна

АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я
СТУДЕНТІВ38

Левицька Анна Іванівна

ПОЛІКУЛЬТУРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЯК ЧИННИК ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО МІЖКУЛЬТУРНОГО
СПІЛКУВАННЯ39

Ніколаї Галина Юріївна

РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В ПОЛЬЩІ: МІЖ ТРАДИЦІЯМИ ТА
НОВАЦІЯМИ41

Яцій Олександр Михайлович

ФАКТОРИ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНЬОГО
ВЧИТЕЛЯ ІСТОРІЇ43

Балакірева Вікторія Анатоліївна

ВИВЧЕННЯ СТАНУ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ПЕДАГОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ
ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ45

Атрощенко Тетяна Олександрівна

ПОТЕНЦІАЛ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ У ФОРМУВАННІ МІЖЕТНІЧНОЇ
ТОЛІРАНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ПІД ЧАС
НАВЧАННЯ У МАГІСТРАТУРІ47

СЕКЦІЯ
ТЕНДЕНЦІЇ, РЕАЛІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ НУШ: ПЕРЕДШКІЛЬНА ТА
ПОЧАТКОВА ЛАНКИ ОСВІТИ

<i>Княжева Ірина Анатоліївна</i> ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ ПЕРЕДШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	67
<i>Листопад Олексій Анатолійович</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ У ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО І МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	69
<i>Бартенева Ірина Олександрівна</i> ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧИТЕЛЯ З ВИХОВАННЯ ЕМОЦІЙНО- ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДО НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	70
<i>Колесник Алла Георгіївна</i> НАСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ	72
<i>Стародубцева Катерина Володимирівна</i> ШЛЯХИ ПІДТРИМКИ ПЕДАГОГІЧНИХ ІНІЦІАТИВ У СИСТЕМІ ОСВІТИ МІСТА ОДЕСИ	74
<i>Мардарова Ірина Костянтинівна</i> ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО І МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	76
<i>Матвійчук Оксана Євгенівна</i> БІБЛІОТЕКА НУШ ЯК РЕСУРС ТА ЦЕНТР ЧИТАННЯ І ДОСЛІДЖЕНЬ	77
<i>Шкурюпат Дар'я Олександрівна</i> ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ	79
<i>Титаренко Наталія Володимирівна</i> ЯКІСНА ПЕРЕДШКІЛЬНА ОСВІТА – УСПІШНИЙ ШКІЛЬНИЙ СТАРТ	80
<i>Іскендер Топчу</i> ИЗУЧЕНИЕ СФОРМИРОВАННОСТИ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ УЧЕНИКОВ СРЕДСТВОМ ИГРОВЫХ СИТУАЦИЙ НА ЗАНЯТИЯХ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА	83

Наукове видання

«СВІТОГЛЯДНІ ГОРИЗОНТИ МІСІЇ ВЧИТЕЛЯ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

За редакцією доктора педагогічних наук, професора
Княжевої Ірини Анатоліївни

Підписано до друку 15.09.2019. Обсяг 5,2 друк. арк. Формат 60х88/16. Зам. № 5829/19
Наклад 100 прим.

Надруковано у ФОП Бондаренко М.О.
м. Одеса, вул. В.Армаутська, 60; т. +38 0482 35 79 76
info@aprel.od.ua

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців ДК № 4684 від 13.02.2014 р.